

THINK TANK

Kultura politiko berriari buruzko eztabaida prozesua: 15. lan dokumentua

GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIAREN BARRUAN LANKIDETZAZKO GOBERNANTZA GARATZEA: NOLA IKUSTEN DA ALDUNDIA EKINEZ IKASI PROZESUAREN BIDEZ?

2021eko urriak 20

Sarrera

15. lan dokumentu hau 2021-2023 faseko bigarren dokumentua da. Lehenengoan, fase berriko ikerketa-ekintzaren oinarri metodologikoak ezarri ziren, eta ekintzaren esparru izango diren hiru proiektuak aurkeztu ziren. Proiektu horietako bat Gipuzkoako Foru Aldundiaren (GFA) barruan lankidetzazko gobernantza garatzea da.

Dokumentu horrek jarraipena ematen dio aurrekoari, eta 2021eko urriaren 20ko saioaren emaitzak jasotzen ditu. Saio horretan, lan egin zen Etorkizuna Eraikiz proiektuari buruzko eta Gipuzkoako Foru Aldundiak lankidetzazko gobernantza barnean garatzeko dituen baldintzei buruzko hasierako diagnostiko partekatu bat prestatzeko. Diagnostiko hori egiteko, María José Canelek eta Anne Murphyk burututako azterketatik abiatu zen, Ekinez Ikasi prozesua bideratzeko beraiek izandako esperientzian oinarrituta. Prozesu hori *action learning* delakoarekin garatzen ari da, ikerketa-ekintzako tradizioztat hartzen dena eta antolaketa eraldaketaren eremuan onartzen dena. Beraz, diagnostikoa egiteko metodologia bat dator think tankeko printzipioekin. Diagnostiko horri dagokionez, deliberazio taldeak eginiko lanari esker, aurretiko ikaskuntzak think tankaren egungo erronketara egokitu ahal izan ziren.

Abiapuntuko ikaskuntzak: egoeraren diagnostikoa eta funtsezko galdera

María José Canelek, Ekinez Ikasi ekimenaren ikaskuntzaren emaitza gisa, zazpi elementu nagusi biltzen dituen diagnostiko bat aurkeztu zuen:

- Maila politikoa (diputatuak) eta egitura bereiztea
- Foru sektore publikoa GFAtik bereizia
- Erakunde hierarkikoa, lan bertikala, departamentu estankoak
- Zeharkako politiken saturazioa
- Politika garrantzitsuak ez dira behar beste jakinarazten
- Erabaki zailak hartzeko zailtasuna
- «Marketin saiakera» baten aurrean etxean dauden susmoak

Diagnostiko horrekin batera, zazpi erronka zehaztu ziren:

- Prozesu horiek etxera zabaltzea kultura aldaketa eragiteko
- «Etxea nola eraldatu» definitzea: indibidualetik kolektibora pasatzea
- Konpromiso politikoa sendotzea lan egiteko modu berriekin
- Barne komunikazioa hobetzea
- Gipuzkoako Foru Aldundiaren eta foru sektore publikoaren arteko lankidetzazko sarea sendotzea
- Itxaropenak datuekin aztertzea

- Gizarteari gehiago entzutea

Aurrekoen osagarri, honako arrakala hauek hauteman ziren:

- Departamentuak
- Kargu politikoak eta teknikariak
- Gizartea eta Foru Sektore Publikoa
- Funtzionarioen mailak
- Entzutearen teoria eta entzutearen praktika

Era berean, adierazi zen erronka horiei aurre egiteko hainbat faktore positibo daudela, hauek besteak beste:

- Borondatea
- Konpromisoa
- Profesionaltasuna
- Ausardia
- Zaintza
- Diskurtso partekatua
- Kontzientzia (bai GFAn, bai gizartean)

Ikaskuntza, erronka, arrakala eta faktore positibo multzo horren aurrean, honako urrats hauek definitzeko balio zuen galdera bat planteatu zen laburpen gisa: Nahikoa determinazio al dago agintea ... rekin partekatzeak dakarren konplexutasunari heltzeko? María José Canelek *nahikoa* terminoaren garrantzia azpimarratu zuen; izan ere, planteatutako diagnostikoak erakusten zuen determinazioa badagoela, baina, hala ere, Etorikizuna Eraikiz prozesuak determinazio-maila jakin batzuk eskatzen ditu. Ondorioz, galdera egokia da.

Think tankean eztabaidatzeko elementuak

Ekinez Ikasiren ikaskuntzak partekatu ondoren, think tankean eztabaidarako esparru bat proposatu zen. Esparru hori magiaren kontzeptutik abiatzen zen, hasieran gure ulermenetik haragoko zerbait balitz bezala planteatua, baina gauzak gertarazten dituen. Magia hitza Ekinez Ikasin gertatutakoa deskribatzeko erabili zen, eta hurrengo esparrua magiaren azpian dauden elementuak azaleratzeko proposatu zen, hau da, gauzak gertatzea eragiten duten elementuak azaleratzeko.

Hala, magia esplikatzen duten lau balio mota adierazi ziren:

- Ikastera irekitzearen balioa: GALDERAK EGITEKO gunea
- Ausarta izatearen balioa: ARGIAREN ETA BEROTASUNAREN gunea
- Gauza berrietara irekitzearen balioa: ENTZUTEKO gunea
- Errealitatearen gainean eragiteak duen balioa: EKINTZAREN ikuspegia

Balio mota bakoitzerako, gainera, aztertu beharreko arriskuak eta elementuak zehaztu ziren.

1. taula. Balio motak, arriskuak eta aztertu beharreko elementuak

Hauen balioa...	Arriskuak	Aztertu beharreko elementuak
Ikastera irekitzearen balioa:	Gune legitimorik ez izatea	Zer espazio behar dira etxeko errutinak legitimoki zalanztan jartzeko?
Ausarta izatea	Laguntzeko gaitasunean konfiantzarik ez izatea	Zerk eragozten du konfiantza izatea etxeko pertsonengan?
Gauza berrietara irekitzea	Konfort zonaren erosotasuna	Nor ez gara ausartu gonbidatzera?
Errealitatearen gainean jardutea	Deliberazioa eta ekintza bereiztea	Nola jakingo dugu aurrera egiten ari garela gure ekintzetan?

Esparru horretan, arriskuen eta palanken inguruan hausnartzea proposatu zen aurrera egiteko, eta taldeak 2. taulan jasotako emaitzak sortu zituen elkarlanean. Haren edukiak, aurrekoekin batera, GFaren barruan lankidetzazko gobernantza garatzera bideratutako jarduera diseinatzeko prozesuan txertatuko dira, eta aurreko lan dokumentuan aurkeztuko dira.

2. taula. Arriskuak eta palankak etxeko «magiarentzako»				
Anne Murphyk eta María José Canelek iradokita			Programan parte hartu dutenek identifikatutakoak	
MAGIAREN OSAGAIA	ARRISKUA/MEHATXUA	ESPLORATZEKO	Arriskuak	Palankak
Galderak egiteko gunea	Espaziorik eza	Zer espazio behar dira etxeko errutinak legitimoki zalantzan jartzeko?	Talde txikietatik nagusietara igarotzea Ilusioa zapuzten duten baliabiderik eza Inertzia indartsua, zalantzan jartzea eragozten duena	
Argiaren eta berotasunaren espazioa	Laguntzeko gaitasunean konfiantzarik ez izatea	Zerk eragozten du konfiantza izatea etxeko pertsonengan?	Siloen egitura Komunikatzeko bide onik ez izatea. Ekimenen sakabanaketa: globalki egituratzeko beharra. Porrotek eragindako etsipena/frustrazioa. Mesfidantza historikoa	Etxeko pertsona jakin batzuek bereganatutako protagonismoa Prozesuaren sakontasunaren kontzientzia Egindako aurrerapenen ondoriozko aldarte posiblea
Entzutea	Konfort zonaren erosotasuna	Nor ez gara ausartu gonbidatzera?	Galdetzera ausartzea: <u>Nork</u> hausten du konfort zona? Nori ematen zaio agintea? <u>Nola</u> hausten da konfort zona? Aldekoak ez diren pertsonak sartzea Gizartea ez gonbidatzea	Profil politiko/teknikoaren konbinazioa

Ekintza	Deliberazioa eta ekintza bereiztea	Nola jakingo dugu aurrera egiten ari garela gure ekintzetan?	Hausnarketatik ekintzara igarotzea Nola dakigu determinazioa/ekintza nahikoa den?	Etorkizuna Eraikizek dagoeneko dituen emaitza ukigarriak Balioa ematen jakitea; lortzen dena beste departamentu batzuei jakinaraztea
BESTE OROKORRAGO BATZUK			Ziklo politikoa. Funtsezko pertsonen jarraitutasunik eza Etorkizuna Eraikizen.	Konpromiso politiko argia
			Epe laburrean lan egitea	
			Langileak aldatzea	Lidergo berriak izateko aukera Bideratzaileak